

ନ୍ୟୁ ଇଣ୍ଡିଆ ଆସ୍ପିରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ

ବନାମ

ଶ୍ରୀମତୀ ସୀତା ବାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 10, 1999

[ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଡ. ଏ.ଏସ୍. ଆନନ୍ଦ, ଏମ୍. ଶ୍ରୀନିବାସନ୍ ଏବଂ ଆର୍.ସି. ଲାହୋଟୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1939:

ଧାରା 92-A - ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି - ବୀମା କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ବ -16.4.1987 ତାରିଖ 10ଟାରେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦିନ ରାତି 21:00ରେ ପଲିସି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା -ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ବର ବୋଧ ପକାଇବାରେ ଛୁଟି କରିଥିଲେ ।

ନ୍ୟୁ ଇଣ୍ଡିଆ ଆସ୍ପିରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ରାମ ଦୟାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1990] 2 SCC 680, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ।

ନ୍ୟାୟନାଳ ଇନସ୍ପିରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଜିନ୍ଦୁଭାଇ ନାଥୁଜୀ ଦାଭାଇ (ଶ୍ରୀମତୀ) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1997] 1 SCC 66 ଏବଂ ଓରିଏଣ୍ଟାଲ ଇନସ୍ପିରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ସୁନୀତା ରାଠୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1998] 1 SCC 365 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲିୟ ଷ୍ଟେଟ୍ରାୟକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 5005/1999 ।

ଏମ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 7/1991ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 11.3.91 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ମେସର୍ସ ଜନେନ୍ଦ୍ର ଲାଲ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ. ପାଇଁ ଏସ୍.କେ. ପଲ୍, (ସଲିଲ ପଲ୍), ପି. କେ. ସେଠ, ସୁଶ୍ରୀ ଶୀତଲ ଶର୍ମା, ସୋମନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ସୁଧୀର କୁମାର ଗୁପ୍ତା, ସୁଶ୍ରୀ କେ. ଶାରଦା ଦେବୀ, ପ୍ରମୋଦ ସ୍ବରୂପ, ସୁଶ୍ରୀ ପରୀନା ସ୍ବରୂପ ଏବଂ ପ୍ରବୀଣ ସ୍ବରୂପ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା 12511/91 । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ...

ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 4 ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାବି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଖଣ୍ଡିଆଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା 5, 6 ଏବଂ ଏଠାରେ ଅପିଲକାରୀ - ନ୍ୟୁ ଇଣ୍ଡିଆ ଆସ୍ପିରାନ୍ସ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ - ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଦାବି ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ । 16.4.1987 ରେ 10.00 ଟାରେ ଘଟିଥିବା ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣାରୁ ଦାବି ଆବେଦନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ବସ୍ ନଂ. CPO-9104, ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5ର ମାଲିକାନାରେ ଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 6 ଦ୍ଵାରା ଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ଦୁର୍ଘଟଣା ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ଶ୍ରୀମତୀ ସଲତା ବାଇ ଗୁରୁତର ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାବି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ 22.9.1990 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ବସ୍ ଅପିଲକାରୀ-ଜନସ୍ପିରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ସହିତ 16.4.1987 ରୁ 15.4.1988 ଅବଧି (ଉଭୟ ଦିନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ପାଇଁ ବୀମା କୃତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମାଲିକ (ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5) ତଥା ଜନସ୍ପିରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ (ଏଠାରେ ଅପିଲକାରୀ) ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ (ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ)ର ଧାରା 92-A ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 92-A ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 4 କୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ 15, 000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାବି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶକୁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜବଲପୁରସ୍ଥିତ ଏମ.ପି. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 11 ତାରିଖ 1991 ମସିହାରେ, *ନ୍ୟୁ ଇଣ୍ଡିଆ ଆସ୍ପିରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ରାମ ଦୟାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1990] 2 SCC 680 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅପିଲର କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ତୁରନ୍ତ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ବ୍ୟତୀତ ହୋଇ, ଅପିଲକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଛନ୍ତି ।

କେତେକ ସ୍ଵୀକୃତ ତଥ୍ୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସୂଚନା ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଲାଭଦାୟକ ହେବ ।

ଉକ୍ତ ଯାନର ବୀମା କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଯାନର ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 16.4.1987 ରେ 9 ଟା ସମୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଯାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 16.4.1987 ରେ 21:00 ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଖ୍ୟା P/703802 ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ବୀମା ପଲିସି (ପ୍ରଦର୍ଶ P/5) ପରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ବୀମା ପଲିସିର ଆରମ୍ଭ ତାରିଖ ମଧ୍ୟ 16.4.1987 (21:00 ଘଣ୍ଟା) ଭାବରେ ଲିଖିତ ଥିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ସଲତା ବାଇଙ୍କ ମାରାତ୍ମକ ଆଘାତ ପାଇଥିବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦୁର୍ଘଟଣାଟି ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ 16.4.1987 ସକାଳ 10.00 ଟାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ବୀମା ପଲିସି ଆରମ୍ଭ ହେବାର ବହୁତ ପୂର୍ବରୁ ଘଟିଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ 16.4.1987 ତାରିଖର ବୀମା ପଲିସି ଦୁର୍ଘଟଣାର ଅବଧିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଛି କାରଣ ଏହି ପଲିସି 15.4.1987 ଏବଂ 16.4.1987 ର ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରେ ଆରମ୍ଭ

ହୋଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ରଖିବାରେ ରାମ ଦୟାଲଙ୍କ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

ରାମ ଦୟାଲଙ୍କ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ)ରେ ରାୟର ସଠିକତା ଏବଂ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅନେକ ମାମଲାରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । 10.2.1998 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା *ନ୍ୟୁ ଇଣ୍ଡିଆ ଆସୁରାନ୍ସ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଉତ୍ତରତୀ ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* - ଦେଝାନୀ ଅପିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 1550/1994ରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ତିନି ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ *ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଇନସୁରାନ୍ସ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଜିକୁଭାଇ ନାଥୁଜୀ ଦାଭାଇ (ଶ୍ରୀମତୀ) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1997] 1 SCC 66 ରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ପଲିସିରେ ଏହା କିଣାଯାଇଥିବା ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ଏକ ବିଶେଷ ରୁକ୍ତି ଅଛି, ତେବେ ବୀମା ପଲିସି ସେହି ସମୟରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ଏବଂ ପୂର୍ବ ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରୁ ନୁହେଁ ଯେପରି ରାମ ଦୟାଲଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ବୀମା ପଲିସି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର କୌଣସି ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଏହାର ବିପରୀତ କୌଣସି ରୁକ୍ତି ନଥାଏ, ତେବେ ଏକ ବୀମା ପଲିସି ପୂର୍ବ ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନରେ କିଣାଯାଏ; କିନ୍ତୁ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଲିସି କ୍ରୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ରୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ପତ୍ର/ପଲିସିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସମୟରୁ ପଲିସି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇଯାଏ । ଜିକୁଭାଇଙ୍କ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ର ରାୟକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ *ଓରିଏଣ୍ଟାଲ ଇନସୁରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସୁନୀତା ରାଠୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1998] 1 SCC 365 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ତିନିଜଣିଆ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ, 16.4.1987 ତାରିଖରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ 10:00 ବେଳେ ଘଟିଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା ପରେ ସେହି ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା 21:00 ବେଳେ ପଲିସି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବାରୁ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଓ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁହେଁ ଅପିଲକାରୀ ବୀମା କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଉପରେ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 92-A ଅନୁସାରେ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ, କାରଣ ସେମାନେ ଯେ ଆଇନଟି ରାମ ଦୟାଲଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା ତାହାକୁ ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ, ଯାହା ବାସ୍ତବ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମାମଲାକୁ ଲାଗୁ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ଜିକୁଭାଇଙ୍କ ମାମଲାର ରାୟ ଏବଂ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇଛି ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ତାହାକୁ ଏତଦ୍ଵାରା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଅପିଲ ସଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଇ.ଆର.ପି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭୋକ୍ତାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମଜଦୁରୀରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,

ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।